

yapım işinin bu alanda faaliyet gösteren ve şartnamede belirlenen yeterlik kriterlerini sağlayan tüm firmaların katılımını sağlayacak usûlde ihale edilmesi gerekirken, 4734 sayılı Kanunun 21/b maddesinde sayılan şartların oluştuğuna dair hukuken geçerli bir neden gösterilmeksizin, Kanunun 5. maddesinde sayılan temel ilkelere aykırı olarak pazarlık usûlü ile gerçekleştirilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı

4734 Sayılı KİK'in 4'üncü maddesine göre pazarlık usûlü; "Bu Kanunda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usûlü" ifade eder

Kanun'un 21'inci maddesine göre, idarelerin açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleri ile yapmış olduğu ihaleler neticesinde teklif gelmemesi halinde pazarlık usulü uygulanır³⁰ (21/a).

“dava konusu yapım işinin, bu alanda faaliyet gösteren ve şartnamede belirlenen yeterlik kriterlerini sağlayan tüm firmaların katılımını sağlayacak usûlde ihale edilmesi gerekirken, 4734 sayılı Kanunun 21/b maddesinde sayılan şartların oluştuğuna dair hukuken geçerli bir neden gösterilmeksizin, Kanunun 5. maddesinde sayılan temel ilkelere aykırı olarak pazarlık usûlü ile gerçekleştirilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığından, aksi görüşle davanın reddi yolundaki Mahkeme kararında hukukî isabet görülmemiştir.”, Danıştay 13. Daire E. 2009/4101, K. 2010/8217, T. 03.12.2010

Yine doğal afet ve salgın hastalıkların baş göstermesi, can veya mal kaybı tehlikesi nedeniyle bunların güvenliklerinin ivedi olarak sağlanması gerektiği idare tarafından belirlenen durumlarda ya da önceden öngörülemeyen birtakım olayların meydana gelmesi veyahut savunma ve güvenlikle ilgili hususi ihtiyaçların hâsıl olması üzerine ihalenin ivedi olarak tamamlanmasının zorunluluk arz etmesi halinde de pazarlık usûlü uygulanır (21/b).

“Pazarlık usûlünün uygulanabilmesi için Kanunda aranan şartlardan olan ivedilikten kastın, sadece ihale sürecinin bir an önce sonuçlandırılması olmadığı, ihale edilen yapım işinin de bir an önce bitirilmesi şartının da sağlanması gerektiği, dava konusu işin bitirilme süresinin 900 gün olarak belirlenmesinin işin ivediliği ile bağdaşmadığı, niteliği gereği kısa sürede tamamlanması gereken yapım işinin 29 ay gibi uzun bir sürece yayıldığı, 4734 Sayılı Kanun'un 21/b maddesindeki şartların ve ivedilikten kastın ihale konusu işin acilen bitirilmesi olarak anlaşılması gerektiği açıktır.”, Danıştay 13. Daire E. 2019/3697, K. 2019/3846, T. 26.11.2019),

Benzer şekilde tespit edilen yaklaşık maliyetleri elli milyar Türk lirasını aşmayan mal veya hizmet alımları pazarlık usulü ile yaptırılır (21/f).

Hemen belirtmek gerekir ki bu hallerde (21/b ve 21/f) ilan yapılması da zorunlu olmayıp, en az üç istekli ihaleye davet edilerek konuya ilişkin yeterlik belgeleri ile birlikte tekliflerini sunmaları istenir. İhale konusunun bir ar-ge çalışmasına dair olması ve seri şekilde üretilmeyecek olması (21/d) ile teknik ve mali niteliklerinin net bir şekilde belirlememesi hallerinde de (21/e) bu usûl tercih edilir. İstekliler, öncelikli olarak ihaleye çıkılan işle ilgili, işi nasıl gerçekleştireceğine dair teknik bilgi ve detaylarla ilgili teklif sunar.

Bu tekliflerde fiyat bulunmaz. İhtiyacın giderilmesine yönelik en uygun yöntem üzerinde ihale komisyonu yeterlik koşullarını sağlayan istekliler ile görüşür³²

Yapılan bu teknik görüşmeler neticesinde koşulların net bir şekilde belirlenmesi akabinde, bu koşulları sağlayan isteklilerden fiyat tekliflerini de sunmaları istenir. İhale komisyonu, ilk olarak sunulan fiyat tekliflerini geçmemek üzere son kez fiyat teklifleri varsa onları da yazılı şekilde alır ve ihaleyi bu surette sonuçlandırır.